

1 Organizacja Państwowej Straży Pożarnej. System nadzoru w PSP

1 Organisation of State Fire Service. Inspection System

Rok 2008 to kontynuacja prac mających na celu dalsze udoskonalenie struktur organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej. W omawianym okresie wprowadzono m.in. zmiany wynikające z konieczności realizacji postanowień ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007 – 2009” (Dz. U. Nr 35, poz. 213).

Na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 września 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie nadania statutu Komendzie Głównej PSP (Dz. U. z 2008 r. Nr 178, poz. 1096) przeprowadzono zmiany w organizacji KG PSP. 30 grudnia 2008 r. Komendant Główny PSP wydał zarządzenie nr 20 w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Głównej PSP. Zapisy regulaminu powołały do życia nowe komórki organizacyjne:

- Biuro Szkolenia,
 - Biuro Informatyki i Łączności
- oraz zreorganizowały dotychczas funkcjonujące:
- Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności,
 - Biuro Kwatermistrzowskie (wraz ze zmianą nazwy tej komórki na Biuro Logistyki),
 - Biuro Kadr i Szkolenia (przekształcone w Biuro Kadr i Organizacji),
 - Biuro Organizacji i Nadzoru (przekształcone w Biuro Kontroli, Skarg i Wniosków),
 - Zespół Prawny (przekształcony w Biuro Prawne).

Utworzenie nowego Biura Szkolenia nastąpiło poprzez wyodrębnienie zadań i etatów z dotychczas funkcjonującego Biura Kadr i Szkolenia. Biuro to realizować będzie zadania Komendanta Głównego PSP w zakresie organizowania kształcenia i doskonalenia zawodowego w jednostkach organizacyjnych PSP, przygotowywania programów i zasad szkolenia na potrzeby jednostek ochrony przeciwpożarowej.

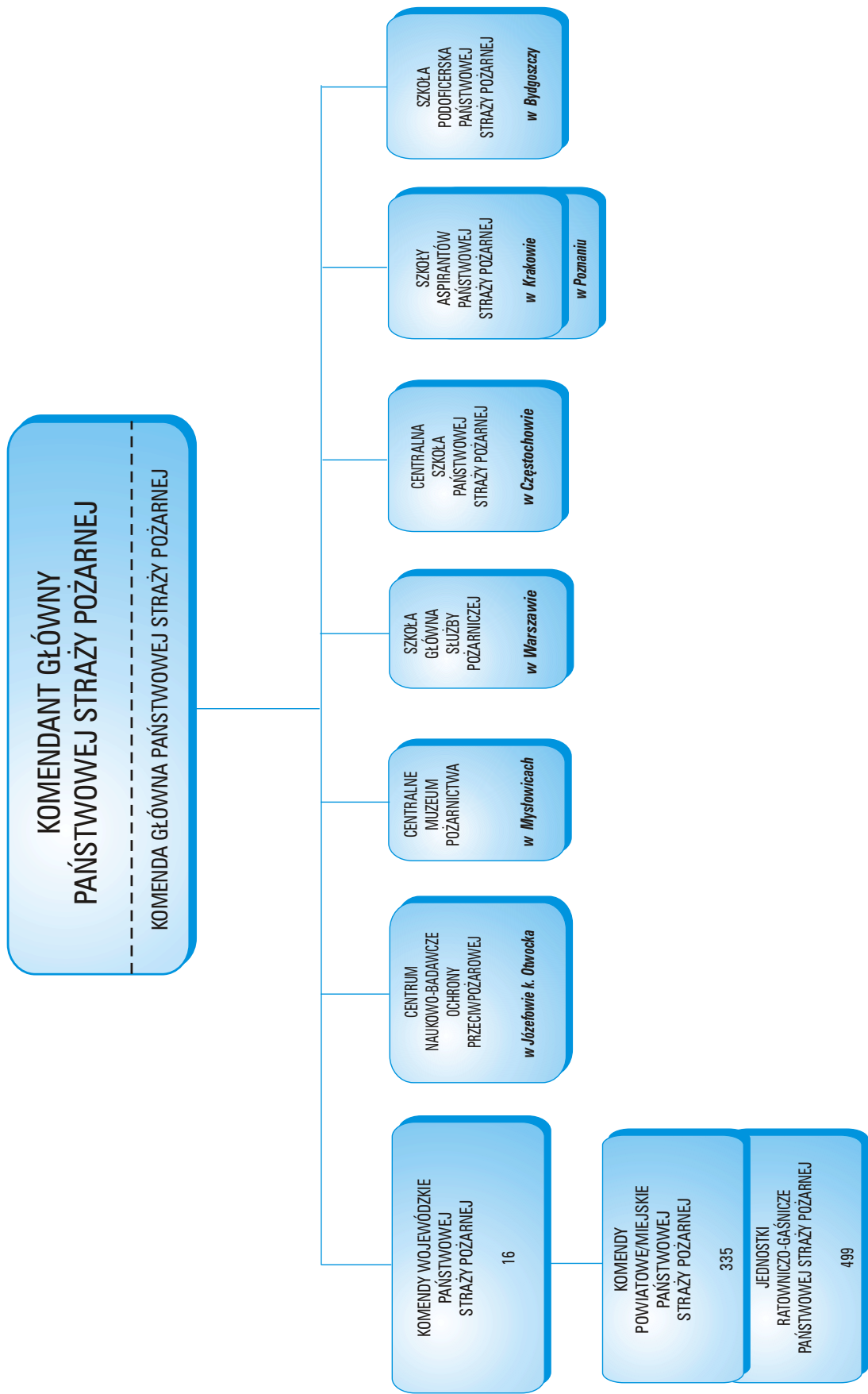
Z kolei Biuro Informatyki i Łączności wyodrębnione zostało z Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności. Realizować ono będzie zadania w zakresie ustalania kierunków rozwoju oraz współdziałania systemów informatyki i łączności w PSP oraz na potrzeby krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Biuro Organizacji i Nadzoru przekształcono w Biuro Kontroli, Skarg i Wniosków. Realizować ono będzie zadania kontrolne i postępowań skargowych. Zadania w zakresie organizacji realizowane dotychczas przez Biuro Organizacji i Nadzoru przejął Gabinet Komendanta Głównego oraz Biuro Kadr i Organizacji.

Dotychczas funkcjonujący w strukturze Komendy Głównej PSP Zespół Prawny przekształcił się w Biuro Prawne. Związane to jest m.in. z przejściem obsługi prawnej wszystkich komórek organizacyjnych Komendy Głównej PSP.

Istotną zmianą wprowadzoną nowelizacją statutu KG PSP jest utworzenie Rady do spraw Ratownictwa jako stałego ciała opiniotwórczo-doradczego Komendanta Głównego w sprawach związanych z zadaniami ratowniczymi realizowanymi przez podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Schemat struktury organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej w 2008 r. przedstawia rys. 1.

Rys. 1. Schemat struktury organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej w 2008 r.

Wykaz ilościowy jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej w 2008 r. obrazuje tabela 1.

Tabela 1. Jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej działające w 2008 r.

Lp.	Województwo	KG PSP	KW PSP	Szkoly PSP	CMP	CNBOP	KP i KM PSP			Jednostki organizacyjne PSP ogółem
							KP PSP	KM PSP	razem	
1.	Dolnośląskie		1				22	4	26	27
2.	Kujawsko-pomorskie		1	1			15	4	19	21
3.	Lubelskie		1				16	4	20	21
4.	Lubuskie		1				10	2	12	13
5.	Łódzkie		1				19	3	22	23
6.	Małopolskie		1	1			16	3	19	21
7.	Mazowieckie	1	1	1		1	33	5	38	42
8.	Opolskie		1				10	1	11	12
9.	Podkarpackie		1				17	4	21	22
10.	Podlaskie		1				11	3	14	15
11.	Pomorskie		1				15	4	19	20
12.	Śląskie		1	1	1		12	19	31	34
13.	Świętokrzyskie		1				12	1	13	14
14.	Warmińsko-mazurskie		1				17	2	19	20
15.	Wielkopolskie		1	1			27	4	31	33
16.	Zachodniopomorskie		1				17	3	20	21
Razem		1	16	5	1	1	269	66	335	359

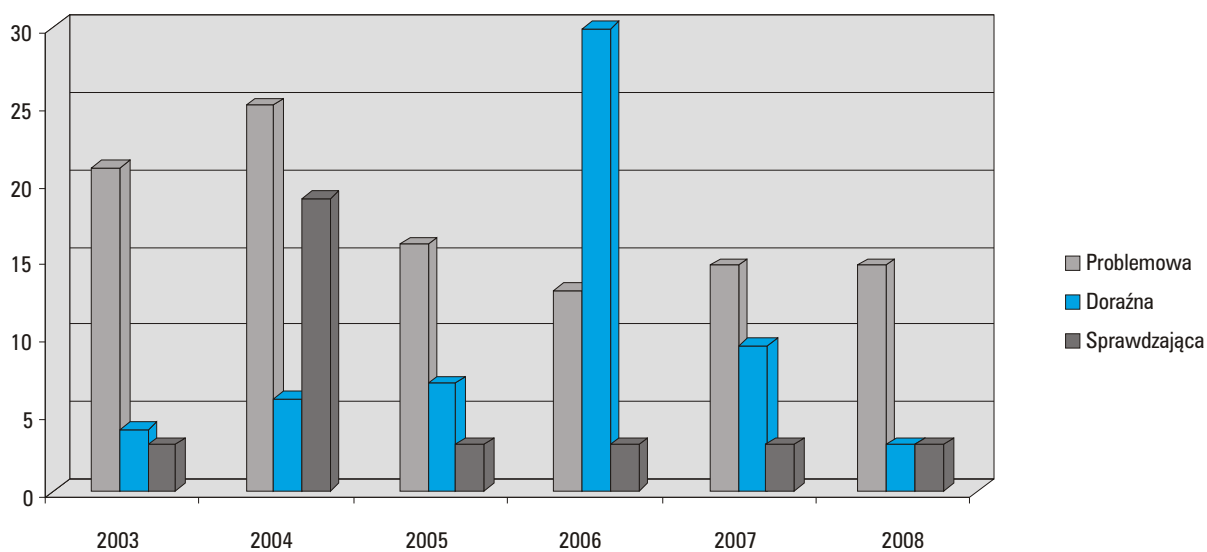
Działalność kontrolna w Państwowej Straży Pożarnej

Przepisem regulującym zasady prowadzenia działalności kontrolnej organów i jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej jest zarządzenie Nr 49 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA Nr 7, poz. 30).

Kontrole zrealizowane przez zespoły kontrolne Komendanta Głównego PSP w 2008 r.

Tabela 2. Rodzaj i liczba przeprowadzonych kontroli oraz jednostki organizacyjne PSP objęte kontrolą

Lp.	Rodzaj kontroli	Liczba przeprowadzonych kontroli	Jednostki organizacyjne PSP
1.	Problemowa	13	– komendy wojewódzkie PSP w: Kielcach, Poznaniu, Opolu, Białymstoku, Łodzi, – komendy powiatowe (miejskie) PSP w: Kazimierzy Wielkiej, Opolu, Kędzierzynie Koźlu, Prudniku, Hajnówce, Augustowie, Sokółce, Kwidzynie.
2.	Doraźna	3	– Komenda Wojewódzka PSP w Gdańsku, – Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie, – Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach.

Rys. 2. Liczba i rodzaj kontroli przeprowadzonych w 2008 r. w odniesieniu do lat 2003–2008

Tabela 3. Tematyka oraz liczba jednostek organizacyjnych PSP objętych kontrolą

Lp.	Tematyka kontroli	Rodzaj kontroli	Liczba jednostek organizacyjnych
1.	Wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej	problemowa	2
2.	Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa i higieny pracy i służby	problemowa	4
3.	Prowadzenie naboru do służby w Państwowej Straży Pożarnej	problemowa	2
4.	Realizacja zadań kontrolno-rozpoznawczych	problemowa	10
5.	Sprawdzenie zarzutów na działalność organów i jednostek organizacyjnych PSP	doraźna	3

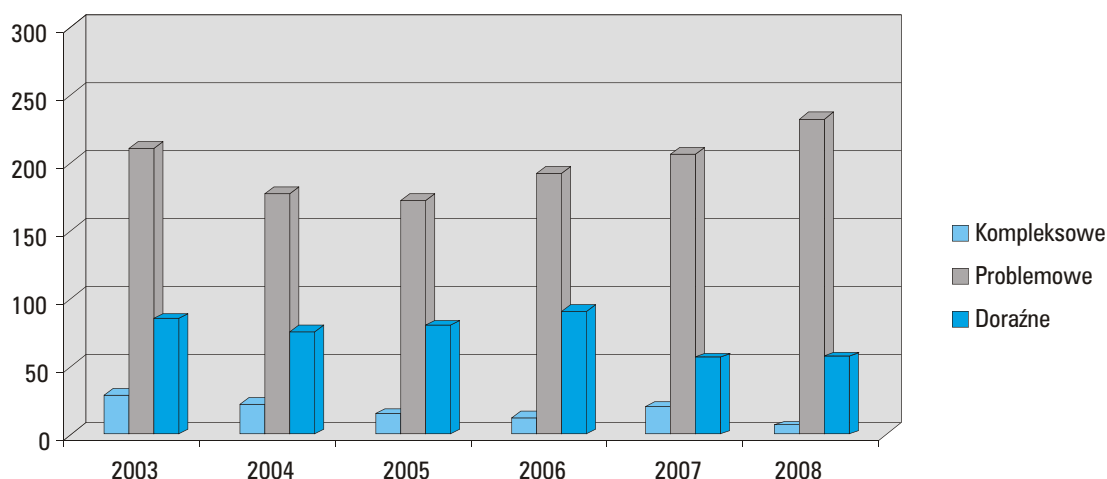
Kontrole zewnętrzne w Komendzie Głównej PSP w 2008 r.

W 2008 r. w Komendzie Głównej PSP przeprowadzono siedem kontroli. Dwie zrealizował Departament Kontroli, Skarg i Wniosków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie finansowym. Dwie – Najwyższa Izba Kontroli nt. wykonania budżetu za 2007 r. oraz realizacji programu modernizacji. Jedna – cykl kontroli zarządzanych przez Prezesa Rady Ministrów w zakresie zadań obronnych. Po jednej kontroli Ministerstwo Finansów w zakresie audytu i Ministerstwo Infrastruktury w zakresie realizacji projektów SPOT.

Kontrole zrealizowane przez zespoły kontrolne komendantów wojewódzkich PSP

Tabela 4. Liczba i rodzaj kontroli przeprowadzonych w 2008 r. w komendach powiatowych/miejskich PSP

Lp.	Rodzaj kontroli	Liczba przeprowadzonych kontroli
1.	Kompleksowa	1
2.	Problemowa	227
3.	Doraźna	30
4.	Sprawdzająca	68

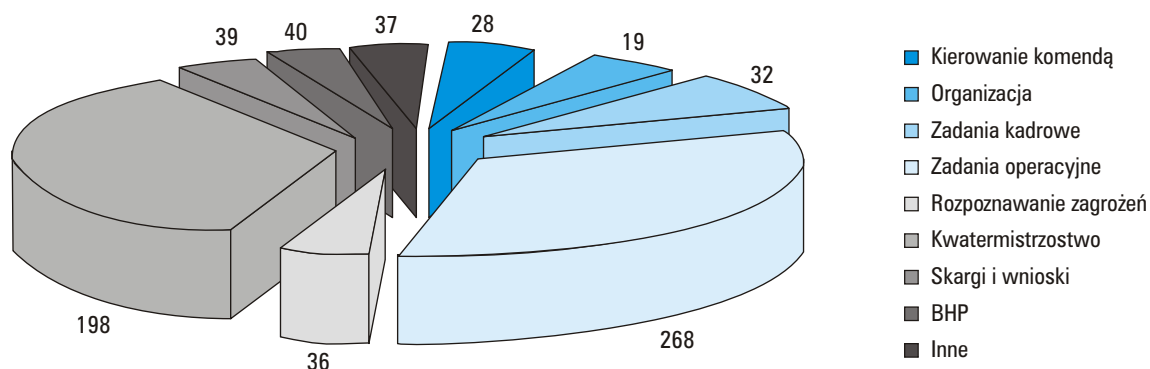

Rys. 3. Liczba i rodzaj kontroli przeprowadzonych w 2007 r. przez zespoły kontrolne komendantów wojewódzkich PSP w odniesieniu do lat 2003–2007

Zakres tematyczny kontroli obejmował realizację zadań przez komendantów powiatowych i miejskich oraz działalność komend powiatowych i miejskich PSP przez nich kierowanych.

Tabela 5. Tematyka kontroli w aspekcie liczby przeprowadzonych kontroli

Lp.	Tematyka kontroli	Liczba kontroli
1.	Kierowanie komendą, realizacja zadań ustawowych komendanta powiatowego/miejskiego PSP	42
2.	Organizacja komend (zadania komórek organizacyjnych)	34
3.	Realizacja zadań kadrowych (świadczenia, płace)	69
4.	Realizacja zadań operacyjnych oraz szkoleniowych (przygotowanie do działań ratowniczych i ich prowadzenie, Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze)	163
5.	Realizacja zadań w zakresie rozpoznawania zagrożeń (działalność kontrolna)	45
6.	Kwatermistrzostwo, logistyka, zagadnienia finansowe	179
7.	Skargi i wnioski	17
8.	BHP	31
9.	Inne	36

Rys. 4. Struktura przedmiotowa przeprowadzonych kontroli przez zespoły kontrolne komendantów wojewódzkich PSP

Przyjmowanie, rozpatrywanie oraz załatwianie skarg i wniosków w Komendzie Głównej PSP w 2008 r.

W okresie od 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2008 r. do Komendy Głównej PSP wpłynęło 251 spraw, w tym:

- 164 skargi,
- 10 wniosków,
- 77 skarg anonimowych.

Spśród spraw, które były rozpatrywane w 2008 r. przez Wydział Skarg i Wniosków tylko 23 skargi były zasadne lub częściowo zasadne, co stanowi zaledwie 18,25%.

Przedmiotem skarg i anonimów były m.in. zagadnienia dotyczące:

- działalności komendantów PSP jako organów administracji państwowej (np. wydawanie wadliwych decyzji administracyjnych zaskarżanych do WSA),
- polityki kadrowej w PSP (np. przeniesienia służbowe strażaków do innych jednostek organizacyjnych, pisanie raportów o przejście na zaopatrzenie emerytalne pod presją przełożonych),
- naboru do służby w PSP (np. ostateczny wybór kandydata do służby w PSP dokonywany przez kierownika jednostki organizacyjnej PSP po rozmowie kwalifikacyjnej z kandydatami, która odbywa się bez obecności komisji rekrutacyjnej. Taki sposób wyboru budzi zastrzeżenia co do zasady obiektywności),
- przeprowadzania postępowań przetargowych (naruszenia ustawy Prawo zamówień publicznych),
- naruszenia ustawy o związkach zawodowych (zła współpraca kierownictwa jednostek organizacyjnych PSP ze związkami zawodowymi, nie konsultowanie ze związkami zagadnień płacowych),
- dyskryminacji członków niektórych związków zawodowych działających w PSP (faworyzowanie członków wybranego związku zawodowego),
- mobbingu ze strony przełożonych (wydawanie tendencyjnych opinii służbowych oraz przyznawanie w zaniżonej wysokości dodatków służbowych oraz nagród, przenoszenie do innej jednostki organizacyjnej PSP wbrew woli podwładnego),
- wykorzystywania stanowiska służbowego do celów prywatnych (wykorzystywanie do celów prywatnych samochodów służbowych, pomieszczeń komend, a także zlecanie strażakom wykonywania zadań nie związanych ze służbą),
- niewyrażania przez komendantów zgody na pokrycie z funduszu socjalnego emerytów i rencistów kosztów spotkań przez nich organizowanych,
- nieprawidłowości przy wypłacaniu równoważnika za brak lokalu mieszkalnego,
- pełnienia służby przez strażaków, będących pod wpływem alkoholu,
- nie przyznania zapomogi z funduszu socjalnego emerytów i rencistów,
- odmowy udzielenia urlopu zdrowotnego, pomimo orzeczenia WKL MSWiA,
- posługiwania się przez strażaków fałszywym świadectwem ukończenia szkoły średniej,
- niewłaściwego prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej (np. nieuzasadnione wyważenie drzwi wejściowych do mieszkania).

Archiwizacja dokumentów

Zakres działania archiwów Państwowej Straży Pożarnej oraz zasady postępowania z dokumentacją wchodzącą w skład zasobu archiwalnego określa zarządzenie Nr 45 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchi-

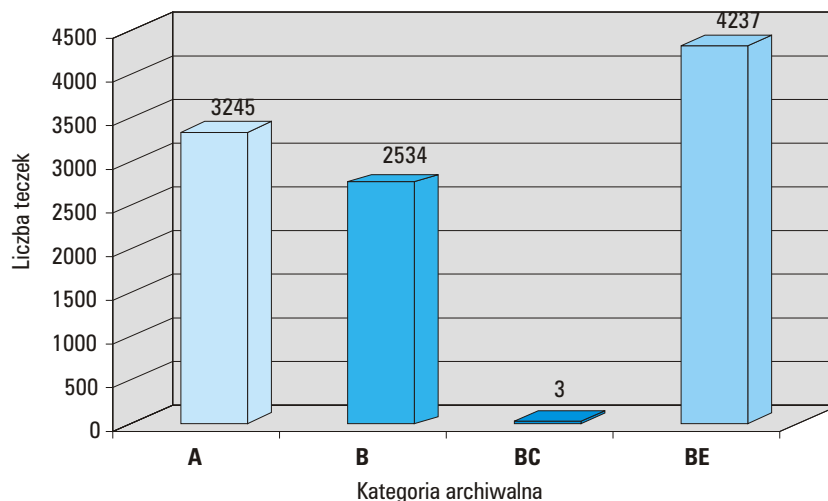
walną w archiwach wyodrębnionych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji lub przez niego nadzorowanych.

W 2008 r. w ramach realizacji działalności kancelaryjno-archiwalnej w jednostkach organizacyjnych PSP opracowano i wydano decyzję Nr 113 Komendanta Głównego PSP z dnia 3 czerwca 2008 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt dla jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Aktualny zasób archiwalny Komendy Głównej PSP stanowi:

- zespół archiwalny otwarty, w którym znajdują się akta przekazane według 409 spisów zdawczo-odbiorczych wytworzone przez poszczególne komórki organizacyjne KG PSP. W otwartym zasobie archiwalnym znajduje się obecnie 10 019 teczek, w tym materiały o charakterze niejawnym,
- zespół archiwalny zamknięty byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Opolu (92 spisy zdawczo-odbiorcze), w sumie 18 mb akt,
- zespół archiwalny zamknięty byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Supraślu (81 spisów zdawczo-odbiorczych), to jest 16,5 mb akt.

Stan zasobu Archiwum Komendy Głównej PSP wg kategorii akt na dzień 31 grudnia 2008 r. obrazuje rys. 5.

Rys. 5. Stan zasobu archiwum KG PSP na dzień 31 grudnia 2008 r.

W 2008 r. do Archiwum Komendy Głównej PSP z komórek organizacyjnych przyjęto 237 teczek akt w ilości około 5,23 mb akt.

Na podstawie decyzji Nr 142 Komendanta Głównego PSP z dnia 16 października 2008 r. została powołana komisja do przeprowadzenia brakowania dokumentacji niearchiwalnej przechowywanej w zasobie archiwalnym Komendy Głównej PSP. Komisja ta dokonała oceny i wydzielenia dokumentacji przeznaczonej do zniszczenia. Zgodnie z zezwoleniem Nr 1/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. zdjęto z ewidencji 336 pozycji i przekazano na makulaturę 498 teczek akt komórek organizacyjnych Komendy Głównej PSP.

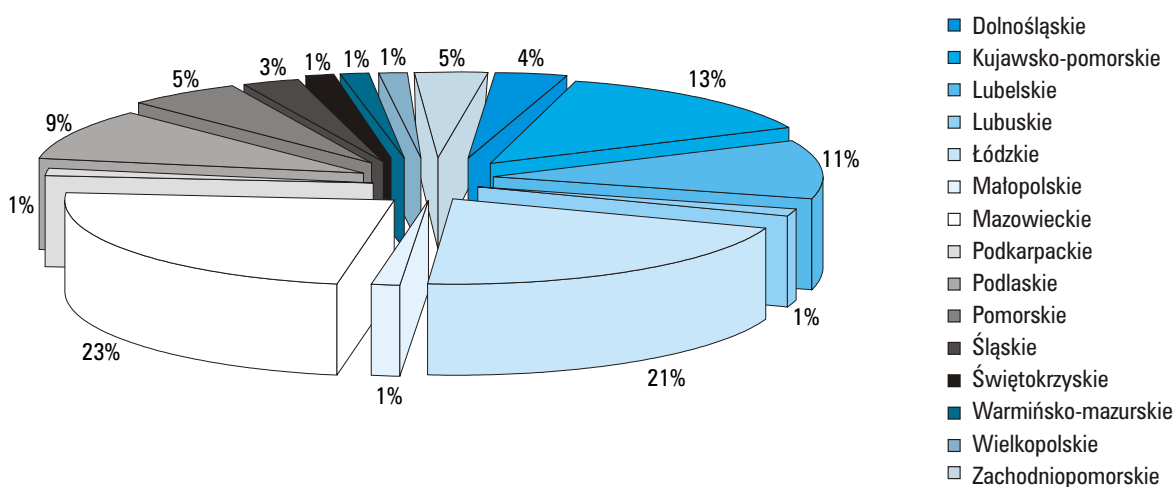
W 2008 r. wydano 211 zezwoleń jednorazowych na wybrakowanie i przekazanie na makulaturę lub zniszczenie dokumentacji niearchiwalnej wytworzonej przez jednostki organizacyjne PSP. Na podstawie przeprowadzonych analiz przysyłanych protokołów oceny dokumentacji niearchiwalnej przeznaczonej do zniszczenia oraz protokołów brakowań akt, w związku z licznymi niedociągnięciami w ich sporządzaniu, w kilkudziesięciu przypadkach odmówiono wydania zezwolenia na wybrakowanie.

W 2008 r. przeprowadzono dwa pięciodniowe kursy kancelaryjno-archiwalne I stopnia dla pracowników prowadzących archiwa zakładowe w jednostkach organizacyjnych PSP. Celem kursu było przekazanie słuchaczom podstawowej wiedzy teoretycznej oraz praktycznego przygotowania do pełnienia funkcji archiwisty i referenta kancelaryjnego. Kursy zorganizowało Biuro Organizacji i Nadzoru KG PSP przy współpracy Krajowego Centrum Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie. Ogółem kurs ukończyło 76 osób.

Szczegółowy wykaz przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela 6. Liczba przeszkolonych osób z podziałem na poszczególne województwa

Lp.	Województwo	Liczba osób
1.	Dolnośląskie	3
2.	Kujawsko-pomorskie	10
3.	Lubelskie	8
4.	Lubuskie	1
5.	Łódzkie	15
6.	Małopolskie	1
7.	Mazowieckie	17
8.	Opolskie	?
9.	Podkarpackie	1
10.	Podlaskie	7
11.	Pomorskie	4
12.	Śląskie	2
13.	Świętokrzyskie	1
14.	Warmińsko-mazurskie	1
15.	Wielkopolskie	1
16.	Zachodniopomorskie	4
Razem		76

Rys. 6. Procentowe zestawienie przeszkolonych osób z podziałem na województwa

SUMMARY

The year 2008 saw the continuation of the measures designed to further improve the organisational structures of the State Fire Service. In this scope, e.g. changes were introduced in order to meet the requirement to implement the provisions of the Act of 12 January 2007 on the Establishment of the "Programme to Modernise the Police, the Border Guard, the State Fire Service and the Government Security Bureau in the Years 2007 – 2009" (Official Journal of the Laws, No 35, Item 213).

Pursuant to the Prime Minister's Regulation of 29 September 2008 (Official Journal of the Laws of 2008, No 178, Item 1096) amending the regulation on the conferment of the statute to the National Headquarters of the State Fire Service, changes were carried out in the organisation of the National Headquarters of the State Fire Service. On 30 December 2008, the Chief Commandant of the SFS issued his Regulation No 20 on the granting of the organisational regulations to the National Headquarters of the SFS.

The act which regulates the principles of the inspection activities of the authorities and organisational units of the SFS is the Regulation No 49 of the Minister of Internal Affairs and Administration of 19 June 2007 on the detailed principles and procedure for the conduct of inspections by the Minister of Internal Affairs and Administration and the authorities and organisational units subordinated to or supervised by the Minister of Internal Affairs and Administration (Official Journal of the Ministry of Internal Affairs and Administration No 7, Item 30).

The inspection teams of the Chief Commandant of the SFS carried out 13 problem-related inspections and 3 ad hoc inspections. The thematic scope of the inspections covered the use of the financial resources allocated for fire protection purposes, the implementation of inspection and reconnaissance tasks, the exercise of the supervision over compliance with the safety and health rules of work and service, the recruitment to the service in the State Fire Service and the verification of the charges contained in the complaints against the operations of the authorities and organisational units of the SFS.

The inspection teams of the Provincial Commandants of the State Fire Service carried out 1 comprehensive inspection, 227 problem-related inspections, 30 ad hoc inspections and 68 follow-up inspections. The thematic scope of the inspections covered the implementation of tasks by the County and Town Commandants of the SFS and the operations of the County and Town Headquarters of the SFS.

In the period from 1 January to 31 December 2008, 251 cases were submitted to the National Headquarters of the SFS, including:

- 159 complaints,
- 10 requests,
- 76 anonymous complaints.

Only 23 of the cases handled in 2008 by the Department of Complaints and Requests were justified or partly justified, representing just 18.25%.

The scope of the activities of the SFS archives and the principles of handling the documentation falling within the archival resource were laid down by the Regulation No 45 Minister of Internal Affairs and Administration of 20 May 2008 on the handling of archival materials and non-archival documentation at the separated archives subordinated to the Minister of Internal Affairs and Administration or those supervised by this Minister.

In 2008, within the implementation of document – handling and archival activities at the organisational units of the SFS, the Decision No 113 of the Chief Commandant of the SFS of 3 June 2008 concerning the instruction on the handling of documents and a uniform list of file types for the organisational units of the State Fire Service was prepared and issued.

In 2008, the Archives of the National Headquarters of the State Fire Service took over 237 case files in the amount of 5.23 running metres of files from the organisational units.

Pursuant to the Decision No 142 of the Chief Commandant of the SFS of 16 October 2008, the commission for the disposal of the non-archival documentation kept in the archival resource of the National Headquarters of the SFS was established. The commission assessed and separated the documentation to be destroyed. In accordance with the authorisation No 1/2008 of 8 December 2008, 336 items were deleted from the register and 498 case files of the organisational units of the National Headquarters of the SFS were disposed of for recycling purposes.

In 2008, 211 single authorisations were granted to allow for the deletion from the records and disposal for recycling purposes or destruction of the non-archival documentation generated by the organisational units of the State Fire Service.

2 Akty prawne

2 Legal Acts

Ustawy

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw.

Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów

1. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 września 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania statutu Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 178, poz. 1096).

Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania wyróżnień strażakom Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 20, poz. 123).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie trybu postępowania w sprawach oświadczeń o stanie majątkowym osób pełniących funkcje organów Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 39, poz. 231).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 37, poz. 212).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 73, poz. 442).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2008 r. w sprawie wysokości środków finansowych w 2008 r. i ich podziału między jednostki ochrony przeciwpożarowej działające w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 73, poz. 442).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 września 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 180, poz. 1115).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie nadawania odznaki „Zasłużony dla ochrony przeciwpożarowej” (Dz. U. Nr 207, poz. 1305).

Akty prawne w toku prac legislacyjnych w 2008 r.

1. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.
3. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.
4. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniające rozporządzenie w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej.
5. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie stanowisk służbowych w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.
6. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej.
7. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasady wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania.

SUMMARY

2008 was a year of continued work to exercise the delegated powers to issue executive regulations pursuant to the Act on State Fire Service of 24 June 1991, as amended in 2005. 2008 also saw the publication of the consolidated text of the Act on State Fire Service, which ordered the aforementioned Act and now substantially facilitates its use.

It should also be emphasised that 2008 was a period of personnel and organisational changes. A number of legal acts were issued to regulated personnel and training issues, such as e.g. the conditions and procedures for granting leaves of absence to the firemen of the State Fire Service, the in-service evaluations, the service positions in the organisational units of the State Fire Service, firemen's salaries, firemen's professional training and the documentation collected by superiors in the matters related to the service relationships of the firemen of the State Fire Service. Legal acts were also issued to regulate organisational and control issues. Such as e.g. an amendment to the statute of the National Headquarters of the State Fire Service, the framework organisation of the provincial and country headquarters of the State Fire Service, the framework regulations for the service in the organisational units of the State Fire Service and the manner of carrying out inspections on the operational preparedness of the participants in the National Firefighting and Rescue system.

The other legal acts of importance for the State Fire Service issued in 2008 regulate the issues of the basic curricular framework for education in the vocation of a firefighting technician, the fire protection of buildings, other built structures and sites as well as for tasks in the scope physical culture as implemented in the State Fire Service.

3 Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

3 National Firefighting and Rescue System

Potencjał Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego

Trzonem Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) są jednostki ratowniczo-gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. w KSRG funkcjonowało:

Tabela 7. Potencjał Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – stan na dzień 31 grudnia 2008 roku

Lp.	Województwo	Liczba JRG PSP	Liczba posterunków	Liczba szkolnych JRG	Liczba jednostek OSP
1.	Dolnośląskie	44	3		201
2.	Kujawsko-pomorskie	30		1	172
3.	Lubelskie	28	4		272
4.	Lubuskie	19			104
5.	Łódzkie	34			292
6.	Małopolskie	32	2	1	325
7.	Mazowieckie	60	6	1	426
8.	Opolskie	17			112
9.	Podkarpackie	27	1		275
10.	Podlaskie	18	3		163
11.	Pomorskie	30			190
12.	Śląskie	47	3	1	344
13.	Świętokrzyskie	17	1		195
14.	Warmińsko-mazurskie	24			142
15.	Wielkopolskie	42	1	1	309
16.	Zachodniopomorskie	25	5		156
Razem		494	29	5	3678

Inne jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG:

- ZSP w Zakładach Azotowych SA w Puławach,
- ZSP Stoczni Gdańskiej SA w Gdańsku,
- ZSR Stoczni Gdynia SA w Gdyni,
- ZSR Stoczni Marynarki Wojennej w Gdyni,
- ZSP Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN SA w Płocku,
- ZSP Odcinka Centrum Przedsiębiorstwa Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” w Płocku,
- ZSP Odcinka Wschodniego Przedsiębiorstwa Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” w Płocku z siedzibą w Stacji Pomp Nr 1 w Adamowie.

Inne podmioty współpracujące z KSRG:

- 12 szpitali, w tym: 10 MSWiA w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Łodzi, Olsztynie, Katowicach, Białymstoku, Lublinie, Szczecinie i Wrocławiu oraz Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich i Szpital Praski pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Warszawie (od 2008 r.),
 - 202 specjalistów krajowych z różnych dziedzin ratownictwa.
- System wspomagają na podstawie zawartych porozumień służby, inspekcje i straże m.in.:
- Policja,
 - Straż Graniczna,
 - Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska,
 - IMGW,
 - Państwowa Agencja Atomistyki,
 - Stacje ratownictwa górniczego,
 - Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa,
 - Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (od 2008 r.),
- a także organizacje pozarządowe:
- GOPR,
 - WOPR,
 - TOPR,
 - Aeroklub Polski,
 - ZHP,
 - Polska Misja Medyczna,
 - Polski Związek Alpinizmu.

W 2008 r. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej włączył do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego 59 jednostek ochotniczych straży pożarnych, wyłączył z krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego 4 jednostki ochotniczych straży pożarnych.

Ogółem jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG postawiły do dyspozycji systemu:

- PSP, ok. 30 tys. zawodowych strażaków i ok. 5500 samochodów pożarniczych różnych typów,
- OSP, ok. 120 000 ratowników w wieku 18–60 lat oraz ok. 7300 samochodów pożarniczych,
- ZSP/ZSR, ok. 400 ratowników i 60 pojazdów różnych typów.

W ramach dalszego rozwoju KSRG Komendant Główny PSP w roku 2008 podpisał:

- Porozumienie zawarte w dniu 31 lipca 2008 r. pomiędzy Komendantem Głównym PSP a Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w sprawie zasad współdziałania LPR z jednostkami ochrony przeciwpożarowej, włączonymi do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- Porozumienie o współdziałaniu w zakresie planowania, przygotowania i prowadzenia działań w sytuacji wystąpienia zagrożeń z udziałem substancji niebezpiecznych zawarte w dniu 17 listopada 2008 r. pomiędzy Komendantem Głównym PSP a Szpitalem Praskim pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego,
- Porozumienie z dnia 16 grudnia 2008 r. pomiędzy Zarządem Głównym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej a Komendantem Głównym PSP.

Odwody Operacyjne KSRG

W ciągu 2008 r. zakończono prace związane z reorganizacją odwodów operacyjnych. Przeprowadzono ją zgodnie z Rozkazem nr 10 Komendanta Głównego PSP z dnia 18 września 2007 r. w sprawie organizacji centralnego odwodu operacyjnego krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Odwody operacyjne organizowane są w oparciu o siły danego województwa tworząc wojewódzkie odwody operacyjne, przeznaczone do prowadzenia działań ratowniczych w sytuacji, gdy rozmiary zdarzeń przekraczają możliwości potencjału ratowniczego powiatów. Każde z 16 województw dysponuje wojewódzką brygadą odwodową, w składzie której znajdują się kompanie wojewódzkiego odwodu operacyjnego oraz specjalistyczne grupy ratownicze. Wybrane pododdziały wojewódzkiego odwodu operacyjnego, po spełnieniu standardów określonych przez Komendanta Głównego PSP, mogą zostać włączone do centralnego odwodu operacyjnego. W województwach, posiadających minimum 2 kompanie gaśnicze spełniające standardy centralnego odwodu operacyjnego, mogą być tworzone bataliony centralnego odwodu operacyjnego. Obecnie powyższe kryterium spełnia 9 województw, na bazie sił których utworzono batalion: Wrocław, Toruń, Lublin, Łódź, Kraków, Warszawa, Gdańsk, Katowice, Poznań.

Centralny odwód operacyjny jest przeznaczony do prowadzenia działań ratowniczych na obszarze całego kraju, w sytuacji gdy skala zdarzenia przekracza możliwości sił ratowniczych województwa. Kompanie i wybrane specjalistyczne grupy mogą być w razie potrzeby dysponowane w dowolną część kraju, a ponadto do państw graniczących z Polską lub innych występujących o pomoc ratowniczą.

Poza powyższymi pododdziałami, w skład centralnego odwodu operacyjnego wchodzi także 5 kompanii szkolnych, utworzonych na bazie szkół pożarniczych PSP.

Dane ilościowe o składzie centralnego odwodu operacyjnego przedstawia poniższa tabela:

Tabela 8. **Formacje wchodzące w skład COO**

Lp.	Rodzaj pododdziału	Liczba
1.	Kompanie gaśnicze, w tym:	25
	Kompanie w wariantcie przemysłowym	12
2.	Kompanie specjalne powodziowe ewakuacyjne	10
3.	Kompanie specjalne powodziowe pompowe	8
4.	Kompanie logistyczne	5
5.	Kompanie szkolne	5
6.	Specjalistyczne grupy ratownictwa wodno-nurkowego	8
7.	Specjalistyczne grupy ratownictwa chemicznego	14
8.	Specjalistyczne grupy ratownictwa wysokościowego	13
9.	Specjalistyczne grupy ratownictwa technicznego	6
10.	Specjalistyczne grupy poszukiwawczo-ratownicze	5

Ćwiczenia centralnego odwodu operacyjnego

W ramach doskonalenia funkcjonowania COO w dniach 21–25 kwietnia 2008 r. na terenie Ośrodka Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych Żagań odbyły się **Ćwiczenia „COOPERATION 2008”**. Ćwiczenia poświęcone były współdziałaniu specjalistycznych grup ratowniczych z Polski, Czech, Słowacji, Szwecji, Belgii, Węgier, Rosji i Niemiec oraz służb współdziałających z krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym,

podczas działań ratowniczych związanych z wieloprzestrzennymi katastrofami infrastruktury miejskiej. Scenariusz ćwiczeń oparty był na katastrofie dużego samolotu transportowo-pasażerskiego, który spadając w strefie przygranicznej na teren zurbanizowany, uderza w pociąg towarowy, transportujący substancje chemiczne z pobliskiej fabryki materiałów niebezpiecznych. Ponadto sprawdzono operowanie kompaniami gaśniczymi podczas wielkoobszarowych pożarów lasów.

W ćwiczeniach uczestniczyło: 5 Specjalistycznych Grup Poszukiwawczo-Ratowniczych, 2 Specjalistyczne Grupy Ratownictwa Chemicznego, 2 Specjalistyczne Grupy Ratownictwa Wysokościowego, 2 Kompanie Gaśnicze Centralnego Odvodu Operacyjnego, a ponadto służby współdziałające z krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym, a w szczególności:

- Policja,
- Biuro Ochrony Rządu,
- Żandarmeria Wojskowa,
- Straż Graniczna,
- Centralny Ośrodek Analizy Skazań,
- Centrum Reagowania Epidemiologicznego Sił Zbrojnych,
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa,
- Centralne Biuro Śledcze,
- Polski Czerwony Krzyż,
- Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego,
- Rafineria Gdańska,
- Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa,
- Stowarzyszenie Joannici Dzieło Pomocy.

Inspekcje gotowości operacyjnej jednostek, których siły tworzą centralny odwód operacyjny

W 2008 r. Komenda Główna PSP rozpoczęła prowadzenie inspekcji gotowości operacyjnej jednostek, których siły tworzą centralny odwód operacyjny krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Inspekcje prowadzone są według wystandardyzowanych warunków określonych w wytycznych Komendanta Głównego PSP. Inspekcje te pozwalają określić możliwości operacyjne jednostek ratowniczo-gaśniczych, co jest szczególnie istotne podczas planowania ich użycia w ramach współdziałania ponadwojewódzkiego. Ponadto inspekcje wskazują aktualny poziom gotowości operacyjnej zasobów ratowniczych, w tym zdolność podmiotów ratowniczych do realizacji zadań w poszczególnych dziedzinach ratowniczych, a także ocenę ich doskonalenia.

Od czerwca przeprowadzono inspekcje gotowości operacyjnej w 42 jednostkach, których siły wchodziły w skład centralnego odvodu operacyjnego. Inspekcjami objęto wszystkie województwa. Analiza wyników inspekcji przeprowadzonych w 2008 r. wskazuje, że większość jednostek utrzymuje poziom gotowości operacyjnej na poziomie dobrym (zgodnie ze skalą ocen inspekcji od 1 do 6, większość jednostek uzyskała „4”). Ocen skrajnych nie odnotowano.

Operacyjna współpraca międzynarodowa

Rok 2008 był kolejnym, w którym PSP aktywnie uczestniczyła w strukturach międzynarodowych działań ratowniczych oraz w międzynarodowych ćwiczeniach organizowanych w kraju i za granicą.

Pomoc humanitarna

Gruzja – pomoc humanitarna dla mieszkańców strefy objętej działaniami wojennymi. Pomoc humanitarna była realizowana przy bliskiej współpracy Kancelarii Prezydenta (koordynacja zbierania darów z organizacji pozarządowych oraz organizacja transportu). Zadaniem KCKRiOL była koordynacja całości realizacji pomocy oraz koordynacja zbierania darów z różnych podmiotów, w tym: z CZK, organizacji pozarządowych, a także współpraca z MON dostarczającego statki powietrzne niezbędne do transportu darów.

Rumunia – w dniach 1–4 sierpnia 2008 r. realizowano pomoc humanitarną polegającą na transporcie 2 samochodów z ładunkiem geowłókniny, w związku z wystąpieniem obfitych opadów deszczu i wezbraniami wód.

Działania ratownicze

Ukraina – w odpowiedzi na oficjalną prośbę Rządu Ukrainy o pomoc w związku z katastrofalnymi powodziami Rozkazem KG PSP z dnia 1 sierpnia 2008 r. została utworzona grupa ratownicza do udziału w akcji ratowniczej na terytorium Ukrainy w sile 2 kompanii z województwa śląskiego i mazowieckiego, rozszerzonych o bazę kwatermistrzowską z województwa lubelskiego. Skład grupy przedstawiał się następująco:

- 78 ratowników,
- 31 samochodów i 9 przyczep,
- 8 pomp dużej wydajności,
- 17 motopomp,
- 6 łodzi płaskodennych,
- kontener sanitarny i kwatermistrzowski.

Grupa, po dotarciu na terytorium Ukrainy, stacjonowała w miejscowości Śniatyn i prowadziła działania polegające na usuwaniu skutków powodzi w pobliskich miejscowościach (wzdłuż rzeki Prut). Łącznie przeprowadzono 1665 działań polegających głównie na: wypompowywaniu wody z rozlewisk, piwnic i innych obiektów oraz wypompowywaniu wody i odkażaniu studni. Prowadzono także akcję rozwożenia wody pitnej. Działania grupy zakończyły się 11 sierpnia.

Ćwiczenia międzynarodowe

UUSIMAA 2008 – w dniach 1–6 czerwca 2008 r. Grupa Ratownicza PSP będąca Modułem Pomp Dużej Wydajności w 24-osobowym składzie wzięła udział w ćwiczeniach organizowanych przez Rząd Finlandii i NATO w Helsinkach. Podczas ćwiczeń stronę polską reprezentowało również trzech przedstawicieli Państwowej Straży Pożarnej, którzy pełnili rolę członków grupy sterującej ćwiczeń DISTAFF, przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, pełniący rolę obserwatora oraz czterech przedstawicieli Ministerstwa Obrony Narodowej.

Manewry miały charakter poligonowy. Obozowisko znajdowało się na terenie jednostki wojskowej w pobliżu Helsinek. W ćwiczeniu wzięły udział grupy ratownicze różnych specjalności z 20 krajów. Łącznie ćwiczyło ponad 500 osób.

EU-HUROMEX 2008 – w dniach 21–26 września 2008 r. Grupa Ratownicza PSP w 24-osobowym składzie wzięła udział w ćwiczeniach „EU-HUROMEX 2008”. Ćwiczenie zostało zorganizowane jako wspólny projekt Węgier i Rumunii przy jednoczesnym współfinansowaniu przez Unię Europejską. Pierwsze trzy dni

grupy ćwiczyły na terenie Węgier, po czym całość zgrupowania przemieściła się na terytorium Rumunii i tam ćwiczenia były kontynuowane do 26 września.

W ćwiczeniach udział wzięło 10 grup z: Węgier, Rumunii, Polski, Austrii (wycofała się z ćwiczeń w trakcie), Litwy, Słowacji, Słowenii, Bułgarii, Chorwacji i Mołdawii.

Scenariusz ćwiczeń przewidywał silne trzęsienie ziemi, powódź ze skutkami transgranicznymi oraz atak bombowy w trakcie koncertu muzycznego.

Polska grupa ratownicza została sformowana na bazie wszystkich pięciu polskich grup poszukiwawczo-ratowniczych PSP, uzupełniona o element HAZMAT oraz ratownictwa wodnego.

OSTRAWA 2008 – w dniach 3–7 listopada 2008 r. Ciężka Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza PSP w 57-osobowym składzie wraz z psami poszukiwawczymi wzięła udział w ćwiczeniach pod kryptonimem „Ostrawa 2008”. Ćwiczenia odbyły się na terenie Czech w miejscowości Vitkowitz. Grupa została sformowana na bazie wszystkich pięciu polskich GPR oraz wsparta kadrą KG PSP w zakresie dowództwa grupy. Przedsięwzięcie było próbą przed przyszłorocznym ćwiczeniem certyfikującym dla ciężkiej polskiej GPR, które zostanie zorganizowane w dniach 6-10 kwietnia 2009 r. na terenie OSPWL Żagań.

SUMMARY

The National Firefighting and Rescue System consists of (as of 31 December 2008):

- 494 firefighting and rescue units of the State Fire Service + 29 separate posts and 5 school-based firefighting and rescue units,
- 3,678 Voluntary Fire Service units,
- 5 in-plant fire service units,
- 2 in-plant rescue service units.

As a total, the fire protection units incorporated into the System offered for its disposal:

- the State Fire Service – about 30,000 professional firemen and about 5,500 fire vehicles of different types,
- the Voluntary Fire Service – about 120,000 rescuers aged between 18 and 60 and about 7,300 fire vehicles,
- in-plant fire service units/ in-plant rescue service units – about 400 rescuers and 60 vehicles of different types.

Other institutions and persons cooperating with the System included:

- 12 hospitals, including 10 hospitals of the Ministry of Internal Affairs and Administration in Warsaw, Cracow, Poznań, Łódź, Olsztyn, Katowice, Białystok, Lublin, Szczecin and Wrocław as well as the Centre for the Treatment of Burns in Siemianowice Śląskie and the Praski Hospital in Warsaw (since 2008),
- 202 national specialists in the different fields of rescue.

Under the agreements signed with them, the System is supported by the services, inspectorates and guards, including e.g.

- the Police,
 - the Border Guard,
 - the State Inspectorate for Environmental Protection,
 - the Institute of Meteorology and Water Management,
 - the State Atomic Energy Agency,
 - mining rescue stations,
 - the Marine Search and Rescue Service,
 - the Air Medical Emergency Service (since 2008),
- as well as non-governmental organisations:
- the Mountain Voluntary Rescue Service,
 - the Water Voluntary Rescue Service,
 - the Tatran Voluntary Rescue Service;
 - the Polish Aeroclub,
 - the Polish Scouts Union,
 - the Polish Medical Mission,
 - the Polish Alpinists Association.